

RACEMATIONUM TREUTLE-
RIANARUM EXTRAORDINARIA
DE
RERUM DIVISIONE,
ET ADQUIRENDO EA-
RUM DOMINIO.

30 57

1635,4.

Qua intricata methodus & materia
tit. 1. lib. 2. Inst. evolvitur.

Divino implorato auxilio.

PRÆSIDE
VIRO
CLARISSIMO ET CONSULTISSIMO
DN. JOH. OTTONE TABORE, J.U.D.
ET IN INCLYTA ARGENTORATEN-
sium Universitate P.P. Dn Præceptore æter-
num colendo,

Publicæ eruditorum examinationi exposita

JOHANN E WILHELM O Schmück/
Babenhusa - Hanoico.

Habebitur die Septemb. In Auditorio Majori.

ARGENTINÆ
Typis JOHANNIS REPPII.

ANNO M. DC. XXXV.

ILLUSTRI AC GENE-
ROSO DOMINO,
DN. EBERHARDO, DO-
MINO IN RAPPOLTSTEIN, HO-
HENACK & GEROLTZECK AUI WASSICHEN: &c. SE-
RENISSIMI ARCHIDUCIS MAXIMILIANI,
CAMERARIO &c. DOMINO MEO
CLEMENTI.

NEC NON

Nobilibus, Amplissimis, Consultissimis, consilio & au-
thoritate gravissimis, integritate, multarum-
quererum politicarum usu præstan-
tissimis viris,

DN. JOACHIMO CLUTENIO, Megapolitano, J. U. D.
celeberrimo, & Consiliario Brunovicensi - Lüneburgico, Cro-
ja - Archottano, Palatino, diversorumque SS. ROM. IMP. Sta-
tuum gravissimo, dexterimo.

DN. MATTHIAE BERNECCERO, Historiarum, in Alma Argent. Academia, Professori celeberrimo.

DN. GEORGIO BICCIO, JCto, apud Argentinenses cla-
rissimo.

DN. JOH. PETRO WALLISERO, civi ibid. primario.

DN. FRIDERICO MATERNO, Linguæ Gallicæ, apud
Saræpontanos didascolo solertissimo.

DNN. Mœcenatibus, Evergetis, Patronis
amicis & cognatis Fautoribus

Hoc Legale & Academicum exercitium in signum Humilimæ subje-
ctionis debitæq; observantia pignus inscribit & voyet,

Johannes Wilhelmus Schmück.

T H E S I S I.

Res (*a*) in jure considerantur præcipuè quatenus personæ, vel in illis (*b*) vel ad illas jus habent: Quod utrumque jus, quia diversimodè pro rerum differentiis acquiritur: ideo præmittuntur earum divisiones, & subsequuntur acquirendi modi: Summa (*c*) rerum divisio hæc est, quod vel in patrimonio nostro, hoc est, privatorum seu singulorum sunt, vel extra illud: Extra patrimonium singulorum res quædam sunt, vel quia communes sunt multis, ut singulorum feorsim esse nequeat, vel quia nullius planè hominis sunt. (*d*) Res communes quædam sunt omnibus hominibus, communes in specie: (*e*) quædam alicui præcipuè populo, publicæ in specie: (*f*) vel Universitati cuiquam, Res Universitatis dictæ: (*g*) simpliciter & absolutè nullius sunt, res divini juris, uti sunt sacræ (*h*) religiosæ (*i*) & sanctæ. (*k*)

(*a*) Vocabulum R E I adeò πολύτημον est, ut etiam vocabulum transcendens appelletur, utpote quod ad omne Ens & non Ens referri queat. *l. Rei appellatio. s. 23. 72. D. de V. S. ibique Alciatus, Bretheus. l. i. in fin. D. si certum petatur: Lexicogr. paßim. Dn. Besold. in Dissertat. juridic. polit. de Iure & Divisione rerum. cap. i. nu. 2. Matth. Stephan. add. l. 5. & 23. Petr. Gilken in enucleat. h. t. n. 2. & alii:* Hinc tam corporalia quæm in corporalia complectitur, & ad omnem obligationem contractumque pertinet. Hinc æquitatem, necessitatem, aliquando & veritatem significat: hinc pro iudicio & sententia: pro negotio, & pro ipsius quoque rei estimatione, proque eo, quod interest, accipitur. Homines quoque appellatione R E I contineri, dubium non est. *l. omnia, quæ 32. D. de Legatis 2.* Unde considerandi modus merito hic annotatur. (*b*) *Bacchov. h. lit. a. In h. pr. n. 1. L. Molin. tom. 1. de Iustit. c. 1. tr. 2. disp.* Circa rerum enim Dominia, quibus jus in re quæritur, & obligationes, quibus jus ad rem nanciscimur, omnis

quæstio juris, quod quidem ad res pertinet, versatur. *L. ult. de LL. We-*
sembe. in Oeconom. lib. 2. Instit. & in comm. ib. (c) Jus in re tradi-
tur quadruplex, Dominium, servitus, Possessio & Pignus. *Suthol. diss.*
4. th. 3. Bacchov. 1. de Action. th. 14. (rectius saltem, quam vel Treutl.)
cum a seclis Dominium proprietatis, servitutis, &c. vel Bocer. Pos-
sessionis & Juris cl. 4. D. 2. th. 3. vel Bald. & Boërius ab Heringo de
Molend. q. 13. n. 3. allegati, dominium venditionis, dispositionis, ple-
næ possessionis ac fruitionis statuunt. Cùm ita nominis πολυτημα-
σία, potius quam res ipsa distinguitur, *Gifan. ad §. 11. h. t. conf. Dn. D.*
Locam. Exer. Novo-Justinian. 5. th. 8.) Quemadmodum etiam triplex
vindicatio enarratur, proprietatis, servitutis & pignoris. *Wesemb.*
parat. de R. V. n. 6. Dominium est tale jus in re, quo res ipsa cuiusq;
est propria Tim. Faber. diss. 12. th. 1. & à causâ effic. in civile & Præ-
torium, ab effectu in plenum (quod nihil aliud est, quam proprietas re-
rum, cum usufructu conjuncta. l. Julianus 17. f. D. de R. V. l. si tibi fundi 17.
D. Quib. mod. usus fr. amitt. l. si ita. 126. §. Titius à Mævio. 1. D. de V. Obl.) &
minus plenum (quod est nuda proprietas absq; iure utendi fruendi. l. si
cujus 13. §. Proprietatis dominus 6. l. Dominus 57. §. Per fideicommissum. 1.
D. de Usufr. quanquam eā voce etiam dominium ipsum denotetur.) Item-
que in directum & utile. Tim. Fab. d. diss. coroll. 1. G. Frantz. tr. de Lau-
dem cap. 14. n. 6. & seqq. dividitur conf. Bacchov. 2. diss. de Action. th. 10.
C. A. h. th. 5. (d) Hæ absolutè & simpliciter, illæ secundum
quid, & certo modo nullius in bonis esse dicuntur. *Bacchov. h. lit. a.*
Sutholt. Dissert. 4. th. 11. Consil. Hottom. ad §. 1. h. n. 2. Neq; v. cum Treut-
lero exaudiendus est *I c t u s. in d. l. summa. 1. D. de R. D. vers.* Quod hu-
mani juris &c. ita, quasi res publicas & communes, ad res quæ in bo-
nis aut patrimonio sunt, referat; esset enim disertè contra Imperat.
h. t. Imò contra mentem ipsius Jureconsulti, qui paulò post publi-
cas res in bonis esse negat: in d. autem vers. eum ad alteram tantum
speciem rerum humani juris, quæ singulorum hominum sunt, re-
spicere, exemplum subjectum ostendit: ut & ipsa distinguendi ra-
tio, ab actu & potentia petita. C. A. h. th. 37. Forsan etiam interest
num dicamus, aliquid nullius hominis in bonis esse, & nullius pri-
vati in bonis esse; ut priori respectu, res publicæ sint in bonis ali-
cujus, scil. populi, posteriori non item. (e) Ut mare, quod à
primis Romani Imper. temporibus usque ad Justinum Jurisg. fuit,
nec à populis occupatū: ne quidem quod ad jus piscandi attinet *H.*
Grotius 2. de Iure belli c. 3. n. 9. poste à v. etiam ad exemplū ipsorum
fluminum, ab iis qui terras ad utrumque latus possident, occupa-
tum.

55

tum. Idem n. 8. vide tr. de Mari libero, ejusd. G. Schultz. in not. ad hunc tit.
lit. a. (f) arg. l. Vscapionem 9. D. de Vscapion. ibi, publicis populis
Romani Diff. malè Bacchov. h. lit. g. sumitur tamen vocabulum hoc
aliquando generalius, ut communia comprehendat. l. Quod in littore 14. D. de A.R.D. C. A. h. t. th. 21. & seqq. Differt autem ab illis non so-
lùm amplitudine sed & effectu: quia communia occupando no-
stra facimus. l. Quod in littore. 14. D. de A.R.D. l. 6. h. l. præscriptio 45. D.
de Vscapion. Publica non item; præterq. ripas. §. 4. b. & l. 5. h. C. A. h. th.
33. & in tit. de Fluminibus th. 3. Hering. tr. de Molend. qu. 13. sed saltem
usum eorum juxta cum omnibus habemus communem (Bacchov.
§. 2. h. n. 3) Vbi tamen ab hac distinguendi ratione non satis probè dissentit;
cùm eandem ipse Imperator pr. hic. vers. Quædam enim &c. & Ictus in l.
Quædam naturali jure. 2. & l. In tantum 6. §. Universitatis sunt. i. b. sug-
gerat.) Hujusmodi sunt portus, & flumina quorum proprietatem
nullius esse dicit, Tr. usum omnium de populo cuius fines alluit, ita
enim accipiens est h. th. i. lit. g. Alii flumina hodie in dominio &
patrimonio Principis esse contendunt, per cap. unic. quæ sint regalia.
Schneidvv. ad §. flumina n. 7. h. & alii citati à Bæpt. Aymo lib. 1. de alluvion.
cap. 9. §. 2. n. 2. alii usum eorum communem: proprietatem publi-
cam, seu ad populum loci spectare, jurisdictionem autem Magistra-
tus esse, qui idèò delicta in flumine commissa per suos ulcisci so-
leat G. Schönbörn 9. polit. c. 9. Nos jure Romano proprietatem po-
puli esse contendimus: arg l. Quod in littore 14. Ibi Publica quæ in pa-
trimonio populi D. de A.R.D. Usum omnium de populo Bocer. class. 4.
disp. i. th. 26. An omnium omnino hominum? Ita colligit Bacchov.
hic. quia in flumine omnibus piscari §. 2. h. & cuilibet navigare. l.
Riparum s. h. liceat. l. Fluminum 24. D. de Damno inf. Borch. ad d. §. 2. n. 5.
Schneidvv. n. 1. & 2. Arumæ. Exercit 4. th. 4. Cum Treutlero, qui usum
ad omnes de populo illo certo fac. l. 30. §. 1. de A. R. D. cum similib. re-
stringit, facit præter Donell. Welsemb. in π. n. 3. h. t. & videtur utiq;
hoc oppositio rerum communium & publicarum flagitare, & vix
concedendum est peregrinos in flumine publico, insalutato, ne-
dum invito populo illo navigasse, piscatos fuisse, naves ad pulisse,
quin & hinc vectigalium exactio nata videtur, quam postmodum
PP., ut & alia jura cùm sibi vindicaverint, ab iis quoque, qui è po-
pulo suo navigant, vectigal exigere cœperunt. conf. Besold. tr. de jure
& division. rer. cap. 2 n. 10. Vbi ostendit, quatenus ex jure proprietatis po-
pulus, vel princeps usum fluminis moderari & jus stipularum & vectiga-
lium possit erigere. An autem propter usum hunc fluminis publicum

A 3

liceat

Q.

Q.

liceat etiam molendina in fluminibus extruere, Q. Distingu. commun: inter navigabilia, in quibus id suo jure privatus nequeat & non navigabilia, in quibus id licere affirmant. Harprecht. ad §. 2. Inst. b.n. n. dum modò non obsit usui communii. Hering. de Molend. q. 14. n. 21. & 29. & q. 15. per tot. Nobis rei ipsius, hoc est, flumen conditione mutata, ipsa etiā quæstio juxta mutationem hanc definienda videtur; ut in fluminibus quidem publicis, nil tale sine venia Principis seu Magistratus liceat, tūm quia ea hodie de Regalibus sunt, ut dictum: tūm quia & olim usus flumen publicus in navigatione & pescatione tantum, non etiam in ædificatione ejusmodi describitur §. 2. b.l. Nemo 4. & l. Riparum 5. b. Diss. Daniel Otto de Iure publico. cap. 11. p. 293. qui usum publicum etiam hucusq; protendit. pro quo facit. d.l. 24. D. de damn. inf. quæ tamen forte de ædificatione in littoribus facta, poterit exaudiri. In privatis autem in den. Bâchen vnd frisch. bâchen/ quæ ex fonte capitis privati oriuntur & in commercio privatorum sunt, ac cum territorio venduntur, omnino ædificare molendina liceat. elegant. in consil. noviss. Matth. Wesenb. p. 4. Cons. 197. per tot. (g) Hæ publicæ etiam aliquando dicuntur l. Inter 17. D. de V.S. per collationem rerum privatarum d.l. Usucaptionem 9. D. de Usucaption. quemadmodum vicissim privatæ l. Eum, qui 16. D. de V.S. respectu populi etiam rerum publicarum; denique res nullius l. summa l. in fin. pr. h. t. respectu singulorum municipum, qui per se non possident. l. Possessio. 1. §. Municipes. fin. D. de Adquir. vel amitt. poss. dicuntur Tim. Faber. disp. 12. θ. 3. ea que vel ad fiscum civitatis pertinent: (aliud de rebus fiscalibus principis. l. 72. §. 1. de contrah. Coll. Argent. th. 33.) ut redditus publici: vel ad cives, & respiciunt vel voluptatem maximè, ut theatra §. 6. h. ludi & 6. vel salutem corporis, ut balnea, vel fortunarum ut, fora stadia §. 6. h. t. Pasqua publica: Bacchov. ad §. Universitatis 6. Inst. b. C. A. b. t. 34. Althus. 1. Dicæolog. 12. (h) Quas aliter Imper. noster in §. 8. 9. & 10. aliter Canonistæ definiunt; quæ res sacras & sanctas ferè promiscue sumunt: religiosas vocant Xenodochia, cæmiteria & sepulturas. Lancellot. lib. 2. Inst. tit. 18. itemque monasteria Canis. 2. Inst. 23. De rerum autem sacrarum alienatione cùm quæritur, distingui solet inter res, quæ cultui divino simpliciter seu directò sunt dedicatae: & istas, quæ saltem ad ministerii sustentationem & non simpliciter seu principaliter ad usum divinum sunt deputatae; has quovis casu, modò Ecclesiæ conditio inde melior fiat, facilius alienari & obligari posse, cum Dd. remur. Istas. v. non nisi definitis à Jctis causis, nimirum præter tres illas, quas hic adducit. Bacchov.

Bacchov. lit. B. Redemptionis captivorū l. sancimus 21. C. de Sacros. Eccl.
Novell. 120. c. 10. Famis seu alendorum pauperum. c. aurum 12. q. 2. c. gloria.
eod. Wesemb. π. C. de Sacros. Ecclesius, & aeris alieni. Auth. Hoc jus porrectum.
C. d. t. Quanquam Lancellot. lib. 2. Inst. tit. 32. §. neque pro isto substituat
casum utilitatis, Consultissimus Dn. D. Ioachim Cluten, Fautor & Patro-
nus multis nominibus honorandus lib. 2. diatr. Novo - Iustin. diatr. 9. Harpr.
hic. n. 4. 5. & 6. Cl. Dn. D. Locam. in disp. Novo - Iustin. disp. 5. th. 16. aliis et-
iam de quibus l. 17. §. 1. C. de S.S. Eccles. Ut si urgeat magna necessitas,
puta hostilis Impetus R. A. zu Speyr de Anno 1542. §. aber der Kir-
chen. Vel refection murorum, in qua bona Ecclesiastica sita sunt ne-
cessaria sit. ib. & de Anno 1544. Seu religio id postulet c. Episcopus 12.
q. 2. veluti ut templum ædificetur aut reliquiae Christianorum sepe-
lliantur d. c. aurum. quod idem procedit, si ob graves causas cum alia
re Ecclesiastica permutetur. Auth. item sibi. C. de SS. Eccles. c. sine exce-
ptione 12. q. 2. Redoa de reb. Eccles. non alienan. Tuscus concl. 271. lit. a.
(i). Qq. huc pertinentes vide noviss. & eleganter per tractatas ab
Ampliss. Dn. D. Finckelhusio tr. de Jure sepulturæ: in illa sanè quæ-
stione, an socius in communem locum purum invito socio possit
inferre, quā Bacchov. h. lit. D. & Finckelhus. th. 20. cum allegat. affirmant.
Treutl. v. hic & post eum Harprecht. ad §. 9. n. 12. h. Besold. de Iure & divis.
rerum cap. 5. n. 6. negant. dissidium ex distinctione l. sunt personæ 43. D.
de Relig. componendum esse videtur: Nam utique si strictam juris
rationem (quæ præcipit, ne socius partem socii reddat deteriorem l. in re
communi 26. D. de S.V.P. nec re aliter, quā ad definitum & constitutum
modum utatur l. item, quamvis 10. §. si usus. i D. commun. divid.) sequam-
ur, dicendum erit cum Imper. in §. 9. h. In communem locum pu-
rum invito socio mortuum inferre non licere: si autem æquitatem
& favorem religionis intueamur: Tūm dicemus, si alius locus se-
pulturæ non suppetat, id socio licere l. 41. inf. D. de Rel. & sumpt. fun.
ubi vocula Maximè non tam est ampliativa, quam definitiva & restricti-
va. conf. Brisson. in Lexic. consentit ferè Hunnius b. q. 2. in f. (k) Ratio
nominis generalis est in l. sanctū 8. §. sanctum. i. & l. sacra 9. §. propriè 3.
D. de R. D. quæ ad muros & leges applicatur. §. 10. Inst. eod. è quorum
textuum collatione apparebit, satis adæquatam esse Imper. rationē
in d. §. 10. contr. Bacchov. hic lit. C. videatur ipsem ad §. sancte 10. Inst. b.
in fin. quemadmodum nec omnis, qui aliquid leve, reficiendo aut
superponendo. l. sacra 9. § muros 4. h. sed qui enorme aliquid vel do-
lo malo in muros deliquerit, puta, transcendendo eos, capite pu-
nitur. l. si quis ult. t. n. ita accipe. d. §. 10. h. t. n. Harprecht. h. n. 19. Utrum
autem

54.

autem omnes murorum & portarum violatores eadem pœnæ te
veritate afficiendi? Non puto: sed ii tantum, qui animo hostili vel
in contemptū civitatis muros vel castra transcendunt. l. si quis ult. h.
Q. Quod h̄ic de muris & castris est dictum, illud etiam in publicis car-
ceribus observatur: Nam qui de carcere erupit, sive foribus effra-
ctis, sive conspiratione cum cæteris factâ, qui in eadem sunt custo-
dia, capitis condemnatur. l. de his i. D. de Effract. & expil. l. in eos 13. D.
de Custod. & exhibit. reor. Quod si per negligentiam custodiam eva-
serint, levius aliquantò puniuntur. d. l. i. Plerunque autem contra
vigiles & custodes est præsumptio. Wesemb. in π. de Effract. & Expilat.
II. In patrimonio seu bonis singulorum sunt quædam
res actu, quædam potentia (a) h.e. in ea conditione sunt,
ut bonis nostris adiici & adquiri possint; quod fit modis
vel Jurisg. vel juris civilis (b) Juregentium acquiruntur res
vel corporales vel in corporales: (c) Res corporales præci-
puè (d) acquiruntur occupatione & traditione; incor-
porales usu & patientia. Occupatio vel vera est vel ficta:
(e) Vera fit, vel cum violentia, vel sine violentia: Cum vio-
lentia occupantur vel res quæ nullius anteà fuerunt, ut
sunt animalia adēmola, vel fuerunt alicujus, qui invitus no-
bis eas relinquere cogitur; ut sunt res hostium.

(a) Bacchov. ad pr. Inst. h.t. arg. l. i. in versu, res hereditariæ h.t. & vel
jure naturali, sc. potentia in bonis sunt, ut lapilli & gemmæ in lit-
tore repertæ, insula in mari nata; feræ bestiæ. l. adeò 7. §. Insula 3. D. de
A.R.D. itemque quæ pro de relicto habentur. l. si res i. D. Pro de relicto:
vel jure civili, veluti hereditas jacens. l. i. h.t. Hottom. ad §. i. Inst. h.n.
2. inf. Bacchov. ad §. nullius 7. h.t. in fine. (Unde satisfieri potest ipsimet
Bacchov. ih. i. lit. a. cùm primam illam divisionem impecfectionis
arguit, quod feræ bestiæ eā non contineantur. p. 165.) littoris quidē
non dissimilis natura est, ex parte scil. l. quod in littore 14. D. de A.R.D.
non tamen planè eadem, vel quia tota à singulis occupari non pos-
sunt: vel quia occupatio illa non omnimodo & irrevocabiliter oc-
cupatum occupantis efficit, sicut alia, quæ privati juris sunt: sed
interim faltem dum occupat, dum ædificatum tenet: diruto enim
ædificio locus in pristinam libertatem redit, & rursus cedit occu-
panti. l. prescriptio 45. D. de Vscap. sèpè d. l. 14. D. de A.R.D. l. in tantum
6. pr. D. t. n. Bacchov. ad §. 2. instit. h.n. 2. Aliter hæc iterum distinguit idem
ad §. Universitatis sunt 6. instit. t. n. (b) § singulorum 11. Inst. t. n. §. 6.
Instit.

Instit. de Vsu & habitat. Diff. H. Grotius lib. 2. de jure belli & pacis. c. 8. pr.
 qui excepto belli jure, plerosque modos subjectos non recte ad ius
 gentium putat referri: sed aut ad ius naturae pertinere, non quidem
 merum, sed quod introductum jam dominium sequatur, legem a.
 omnem Civilem antecedat: aut ad ipsum legem Civilem non solius
 populi Romani, sed multarum circa nationum. (c) Corpora-
 les quidem propriè §. 41. ibi. *Corporalis res Inst. h.t.* Incorporales mi-
 nus propriè, quia Dominia Juregentium initium capiunt à posses-
 sione. l. *Possessio. 1. D. de A. Poß. Bacchov. ad d. §. 41. n. 2. h.* Incorporalia
 autem nec verè traduntur nec possidentur. l. *sequitur 4. §. si viam 27.*
D. de Vsucap. & Vsurp. Sed est eorum facta traditio & apprehensio per
 usum & patientiam: quā in re eorum quasi possessio consistit. *Idem*
ib. Dn. D. Locam. in notis ad §. ult. Instit. deserv. Præd. Porro res corpora-
 les (non item incorporales l. 2. C. de *Quadr. præf. Bocer. cl. 4. disp. 1. th. 14.*)
 aliter etiam dividuntur, nimirūm quod vel mobiles sint vel soli seu
 immobiles: *de cuius distinctionis usu v. Ioh. Hering. tr. de molend. q. 8. n. 54*
Hæ vel reverâ tales sunt, vel per interpretationē, conf. plenius Hering.
d. loc q. 8. n. 21. Horsūm referuntur redditus annui. *Clem. exivi. §. cumq;*
de V.S. indistincte, sive ad longum, sive ad brevius tempus debean-
tur. Besold. in voce Zinsen. Berlich. 1. concl. 20. n. 41. ut & annuæ præsta-
 tiones per not. ab eod. 1. concl. 81. n. 102. itemq; pecunia ex venditione
 immobilium redacta & ad cambium collata. *C. A. h. t. th. 5. 2. conf. Ber-*
lich. 3. concl. 41. n. 13. quoniam ex destinatione res ipsæ estimantur.
Bacchov. 2. disp. 13 th. 4. lit. g. diff. Bocer. cl. 4. disp. 1. th. 11. & 12. quo perti-
 nent etiam partes metallicæ, juxta distinctionem eiusdem 2. concl. 29.
n. 40. C. A. th. 17. Mobiles sunt vel animatæ, mobiles in specie dictæ:
 quorsum etiam referunt molendina, tum supernatantia Schiff-
 mühlen / tum pneumatica, Windmühlen / die man anderswohin
 sezen kan: *Beust. de matrim. c. 69. diff. Hering. d. q. 8. n. 16. & 26.* quod edifi-
 cans eā intentione sit, ut perpetuò molendinum in eod. loco esse velit: & de
 pneumaticis n. 40. quod immobilibus cohærent: vel animatæ, seu mové-
 tes aliquando nuncupatæ. *C. A. h. t. th. 49. & 50. Bacchov. ad l. i. h. infr.*
 & quæ alia enarrat Berlich. 3. concl. 30. Denique non prætermittenda
 fuerat divisio notabilis quæ habetur. *in l. rerum 30. pr. de Vsurp. & usuc.*
 (d) Modi res corporales acquirendi plurimi traduntur: quos ta-
 men doctrinæ causâ forsitan non incommode ad hæc duo capp. re-
 vocâris: ut dicas, res nobis adquiri vel per solam occupationem no-
 stram, vel per traditionem alterius. arg. §. 41. h. nullibi enim tam evi-
 dens in h. t. traditur continuatio. *Bocer. cl. 4. disp. 3. th. 5. Althusius i. jurispr.*
Rom. 14. illa fit sine facto domini. Hæc prævio aliquo domini facto.

B

Wegner.

Wegner disp. Inst. 4. th. 3. lit. a. facit l. 1. §. 1. ubi & insula sub apprehensionis
seu occupationis modum refertur. D. de Acquir. vel amit. poss. Hug. Grotius
lib. 2. de jure belli & pacis c. 3. aliquid nostrum fieri ait, acquisitione vel ori-
ginaria vel derivativa: ad illam refert occupationem n. 4. ad hanc tradi-
tionem c. 6. quæ sit civilis potius n. 1. quam naturalis translatio cap. 8. n. 25.
(e) Bacchov. ad Treutl. h. & ad §. 15. Inst. h. t.

III. Animalia vel fera sunt vel non fera. Illa simulatq;
ab alio capta fuerint (a) jure gentium statim illius esse in-
cipiunt. (b) Non feræ sunt vel cicuratæ, vel naturâ cicu-
res & mansuetæ; illæ tām diu ab alio occupari nequeunt,
quam diu animum revertendi habent: Hæ simpliciter ne-
queunt sine criminе furti occupari. (c) Quod autem ab
hostibus capimus, J. G. statim nostrum fit. (d) Sine vi ac-
quirimus ea, quæ in littore maris invenimus. (e)

(a) Etiam in alieno: nam eum, qui fundum alienum venandi
causâ ingressus sit, ante prohibitionem domini, expelli & eiici non
posse arg. l. 25. D. de Actio. empti & venditi. rectè adserit. Niellius disp. 8.
th. lit. B. nec qui feram antea vulneratam l. injuriarum 13. §. ult. D. de
injur. aut apes in alieno persequitur, à domino impediri potest. arg.
l. 2. §. item Varus 2. D. de aq. & aq. pluv. l. in fundo 38. D. de R. V. dum mo-
dò id fiat sine domini damno. Dn. D. Locam. quæst. Iustinian. 122.
(b) §. 12. h. t. Quod si feræ vicissim è custodia nostra elabantur,
amittitur earum dominium. l. Quod enim 3. §. Quicquid a. 2. D. de A. R.
D. quod H. Grot. d. lib. 2. v. 8. n. 3. non posse fieri dicit aliter atque si
ex probabili conjecturâ ob difficilimam persecutionem eas pro de-
relictis habere censemur, præsertim cum internosci, quæ nostræ
fuerint, ab aliis non possint: Unde si γροπιουλα seu crepundia ha-
beant, veluti cervi & accipitres, dominis reddenda esse statuit ani-
malia. (c) De jure venationum; post allegatos à Tr. videri etiam
potest Noë Meurer. & Georg. Mor. de Nigromonte & alii tr. pecul. Hodie
jus istud Tr. th. 3. Wesenb. & Dd. commun. consuetudine & diuturnâ
subditorum patientia dicunt PP. præscripsisse: quod cum post Bac-
chov. vellicet Frantz. exercit. 4. q. 2. n. 2. quia venatio habile objectū
præscriptionis nō sit, tanquam jus publicum; & causam à superio-
ritate Principis & publicæ utilitatis accersendam arbitrentur: ita
fortè temperandum ut prohibitio jure superioritatis facta initium
dederit huic principium juri, per quam prohibitionem cum jus ve-
nandi privatum è publico fuerit effectum: id est tantò facilius po-
tuit

uit præscribi: Ut ad eò, licet anteà subditi quiritari & sese oppo-
nere huic injuriæ potuerint: Hodiè præscriptione PP. fortius de-
fendantur: quæ haud dubiè Wesenbecii de A.R.D. n.7. & eum secuti
Tr. h. sententia est. conf. Harpr. ad §.12. h. n. 90. & seqq. Quanquam n. ju-
reg. libera erat hæc venandi licentia, tamen id intelligendum est,
tam diu licere, quamdiu lex civilis nulla intercedit & aliud consti-
tuit: quā alioquin observari debere, jus ipsum naturæ dictat. H. Gro-
tius lib. 2. de jure belli & Pacis c. 2. n. 5. & c. 8. n. 5. valde eos falli dicit, qui
hæc ita putant naturalia, ut mutari nequeant: Germaniæg, populos, cum
principibus & regibus bona quedam essent assignanda, unde dignitatem
suam sustinerent sapiēter existimasse censem, ab illis rebus esse incipiendum,
quæ sine damno cuiusquam tribui possent, cuiusmodi sint res omnes quæ in
dominium nullius pervenerint. Plane ad mentem nostram Bocerus cl. 4.
disp. 3. th. 18. Quod v. platiq; omnes idem tam facile prorogant ad jus
venandi, in locis propriis & privatis, ut in iis quoque PP. venandi
iura subditis adimere & sibi vindicari possint, nobis non tam facile
persuadent: à locis enim publicis, Principum quasi propriis. arg. l.
3. D. Ne quid in loco publ. ad privata cuiusque loca non est idonea illa-
ta: per ea quæ in similibus disputat Iac. Schultes in quæst. sing. An Rex vel
Princeps privatis jus suum auff. n. 130. Dissent. Dd. comm. apud Gilken ad §.
12. n. 27. Harpr. n. 91. hic Schönborn s. polit. 29. & 2. polit. 28. Sanè si
alicui privato jus venandi jure servitutis acquisitum. Gail. 2. obs. 66.
aut per investituram constitutum, Noe Meurer, tr. vom Jagt: vnd
Forstrecht. p. 2. ti. ob eine Obrigkeit ihre Unterthanen fol. 36. Consult.
Saxon. p. 4. q. 8. n. 12. Is contraturbantem interdicto uti possidetis,
actione confessoriæ. Gail. d. l. n. 13. aliisq; remediis. Gail. de pignor. c. 3.
n. 7. Harpr. n. 298. asserti potest, de pœni seorum, qui contra prohibi-
tiones venantur. vid. Harpr. d. loc. n. 304. Heig. 1. q. 15. n. 71. Cunrad. Pin-
cier tr. de jurud. c. 4. n. 48. Eosverò aliquando & in primis eo casu,
quando quis contra prohibitionem sub pœna capitali factam sæ-
pius deprehendetur, ad mortem extendi posse: contr. Treutl. h. th. 3.
lit. a. Bacchov. 16. Frantz. exerc. 4. q. 3. afferimus. facit l. Auf facta 16. in fi.
D. de Pœnis. l. unic. C. de superex. qui enim principi non obedierit, mor-
te morietur Deut. 17. n. 12. 1. Regum 14. c. 2. x. de major. & obæd. Heig. 1.
q. 15. n. 80. faciunt Edicta Würtembergica ab Harprechto ad §. 13. h. n. 320.
re'ata. Quæstionem, an jus hoc servitus sit an Regale? distinguendo
definiemus. contr. Bocerum d. l. Nam superioribus tanquam Regale
vel Reservatum generaliter dictum: Bacchov. h. lit. B. Thom. Michael.
de jurisd. th. 57. lit. a. competit: Inferioribus in alienis concessum cum
castro servitutem realem sapit, personalem, quādo sine eo, soli per-

Ita dissidentes apud Daniel. Otton. in jure publ. c. 11. fin. conciliare con-
dimur. (d) Quia res hostium non sunt alio loco hostibus, quam
res nullius. l. possessio i. §. Dominium i. D. de Acquir. possēt. H. Grot. lib. 3.
c. 6. n. 2. & 8. aliud autem in rebus, quae nostræ fuerunt l. Navibus 2.
& l. si quid bello 28. D. de captiv. & postlim. revers. Bacchov. ad §. 17. h. pr.
distinguendum autem hic omnino inter res mobiles & immobiles:
Has objectum occupationis privatæ non esse inter omnes constat.
l. Divus Commodus 31. D. de jure fisci, l. 20. §. 1. de captiv. & postl. rev. Unde
nec prædæ militum cedunt, sed arbitrio belli Principis relinquun-
tur, nisi agros aliquando militibus assignent, Arg. l. 16. de A. R. D. l. 11.
de Eviction. allegati ab Heringo tr. de molendi. q. 8. n. 69. & q. 13. n. 15. & 16.
Res mobiles occupantur vel actu bellico, vel extra illum: Hoc casu,
si subito bello exorto, res aliquæ. l. Transfugam 51. § & quæ i. D. de A. R.
D. Imò etiam personæ l. in bello 12. D. de capt. & postl. revers. reperian-
tur apud nos, occupantium fiunt. H. Grotius d. n. 12. (aliter & simplici-
ter ex audit d. l. 15. §. 1. Bacchov. h.) Ubi huc etiam refert spolia hosti in
dimicazione singulari detracta: itemque ea, quæ in liberis nec im-
peratis excursibus fuerint obtenta. In actu bellico occupatae non
fiunt singulorum; sed belli domini, Grotius d. n. 21. ex qua occuparet
more etiam & jure Romano prædam ab hostibus captam regulariter in pu-
blicum fuisse ærarium redactam: Gellius 13. N. A. 23. nec obstat quod hic de ac-
quisitione singulorum § 11. & § 17. verb. item h. t. uti in conflictu dicemus.
nisi eæ vel diripiendæ militibus, aut in populatione aut post præliū
concedantur, quo casu quemque sibi habuisse, quod occupasse, in
dubium est: ex l. Naturalem 5 § itemq. 7. & l. adeò quidem 7. pr. D. de A.
R. D. vel dividanter inter eos, secundum stipendia & merita cuius-
que arg. l. pen. § 1. C. de donat. Grot. n. 17. Damhoud. in pract. Criminal. sub-
rubr. de bello n. 9. Dn. D. Locamer. fasc. 15. q. 5. paulò aliter Harpr. ad d. §
n. 5. ubi inter res mobiles pretiosas vel minus distinguit. (e) Ut sunt
lapilli & gemmæ, de quarum differentia v. C. A. de A. R. D. th. 24. in ma-
ri natæ & in littus eiectæ, quæ nullius sunt: § h. t. (Hodie quemad-
modum superiores & littora & ipsa maria sibi quodammodo vin-
dicant, per notat supra th. 1. lit. e. plurima hinc fiscus solet decerpere. Heig.
ad d. § n. 5.) Quæ si gemmæ aliorum fuerint, & vel deperditæ, vel è
naufragio amissæ fuerint, nequaquam occupanti acquiruntur. § ul.
h. t. perinde ut nec res aliæ in aliis locis inventæ. cap. si quid invenisti.
caus. 14. q. 5. Harpr. & alii late ad h. §. & quatenus is, qui rem in viâ pu-
blica vel alio loco inventam retinet vel inficiatur, profure habeat,
& puniatur, vide Berlich. 5. concl. 44. n. 1. & seqq. nimis si civiliter
agatur, pœnâ ordinariâ Bacchov. h. thes. 2. fin. Iure Saxon. in duplum.
Berl.

Berl.n.3. Si criminaliter, extraordinariâ. l. de submersis sub fin. C. de
Naufrag.

57.

IV. Ficta occupatio contingit vel simpliciter, nimis rursum aut naturâ potissimum vel operâ humanâ, vel mixtum. Illâ accessionem (a) naturalem vocant, hanc industrialem. Naturalis (b) contingit in rebus quidem animatis, fœturâ seu geniturâ animalium. (c) In inanimatis; alluvione, eaq; vel continuâ vel discretâ: (d) Alluvio continua fit vel per incrementum latens; (e) vel per impetum fluminis manifestum: (f) discreta contingit circumluvione & inundatione. Circumluvio vel ex una tantum parte fit, vel ex utraque: hoc accedit, cùm flumen Insulam (g) efficit; illud cùm alveum mutat & destituit: (h) Inundatio contingit, si flumen alluens & affluens totum agrum occupet. (i)

(a) Hæc prævio, in parte, Bacchov. th. 2. lit. B. & th. 5. lit. a. & ad § item ea 17. Inst. b. Vbi occupationem fictam dicit, quæ fit mediante re, quæ dominio nostro jam est subjecta, cui dum aliquid accedit, illud idem quasi mediante re nostrâ occupare videmur. Don. 4. com. 20. Bocer. cl. 4. disp. 4. th. 1.
(b) hæc sine facto nostro potestate & beneficio rei nobis aliquid adiicit. Donel. 4. comm. 23. vult. 1. I. R. c. 20. è quo pleræq; omnes Treutleri theses h. disp. sunt descriptæ. (c) § 19. b. t. sive quæ bonâ fide aut usufructuario jure possidemus; utroque enim fœtus noster est. l. in pecudum 28. D. de Usuris. l. Bonæfidei 48. D. de A. R. D. naturale enim est, ut partus ventrem sequatur, cum viscerum pars esse videatur. l. 2. §. 1. de Ventr. insp. l. 5. § 2. de Rei vind. Disp. Grot. lib. 2. c. 8. num. 18. ubi hoc simpliciter naturale esse negat, cum fœtus æquè vel multò potius patris quam matris portio sit naturaliter. (d) Wegner. disp. 4. th. 4. & quadam tenus etiā Althus. 1. jurispr. 15. de toto negotio v. Bapt. Aymum. tr. de jure alluv. (e) quo per fluminis decursum arena ripis nostris ita adiicitur, ut paulatim coalescat, & per hoc acquiratur §. 20. b. t. vulgo dicitur ein zufuß/oder zwachs: adjectio sc. ejusmodi particularum, quæ cùm à nullo possint vindicari, quippe cùm unde præcisè veniant, ignoretur, unde æquum videtur eas in dubio potiss. occupanti vel quasi, cedere debere. conf. H. Grot. d. lib. 2. cap. 8. n. 11. ubi pertinentes huc qq. v. n. 14. & seqq. Accedit æquitatis ratio, ut à quare incommodum sentio, ab illa etiam commodum in dubio capiam: neq; habet ea subsumptio aliquid absurdum, ut putat Grotius n. 16. exempla ejusmodi alluvionis refert

B 3 1870.1.1. He-

Hering.de Molendin.q.10.n.21. Enimvero cum per alluvionem simpli-
citer dominium acquiri dicatur, recte Treutl.th.5.lit.d. negare vide-
tur, vel utilem R. V. priori domino competere. Nec obstat, quam
Bacchov. urget l. Idem Pomponius: §. de arbore 3. D. de R.V. ea enim de
Translatione violenta concepta videtur: de qua in §. 21. conf. Dn. D.
Locam. fasc. 15. q. ult. (f) Ubi pars fundo alterius detracta non aliter
nostra sit, quam si longo tempore hæserit & radices egerit. v. D. Be-
sold in voce Zusätzl; quod jus non habet locum in lacubus &
stagnis: nam licet crescant & decrescent, suos tamen retinent termi-
nos. d.l.12.de A.R.D. Bocer. disþ.5.cl.4.th.7. conf. l. 24. §.3.de aq. & aq.
pluv. ar. (g) Quæ ripæ instar est: de cuius occupatione est. §.22.
h.conf. post Bartol. Gryphiander tr. peculiari. Noë Meurer vom Wasser-
recht. Sanè extremitas insulæ privatis non acquiritur integra, sed
usu fit publica. arg. Lergò 30. §. Celsus 1. l. si epistolam 65. §. si qua 1. & §.
Iabeo 4. D. de A.R.D. Vngepaur. Exercit 5. q. 7. In Universum autem quæ de
acquisitione ripæ hic dicuntur, non à jure naturali, sed civili dispositione
esse contra nostrates disputat H. Grot. lib. 2. de jure belli & pacis. c. 8. n. 8. &
seqq. (h) de cuius acquisitione §. 23. cum limitatione ibi adnotata.
(i) Barthol. hunc alveum non naturalem vocat in tr. de alveo. col.
1. versu, naturalis. quæ sanè dominium non mutat §. 24. h. vulgò in
Hollandia vertrunken Land: Veruntamen limitat hoc jus Grotius
d.l.n. 20. si gravissima sit inundatio, neque alia signa sint, quæ reti-
nendi dominii animum notent; tūm enim facile præsumi agrum
habitum derelictui: velut in Hollandia derelictus habetur, si non
alioquin extent signa continuatæ possessionis; ac si aliter nequeat,
vel piscando possessio retineatur.

V. Industrialis vel operâ & industriâ humanâ simpli-
ciore nititur, vel in primis artificio insigni. Illa vel in re mo-
bili contingit vel soli. In re mobili contingit vel per earum
conjunctionem (a) vel commixtionem. Conjunctione con-
tingit in specificatione, (b) tūm in intextura. (c) Com-
mixtio vel est (d) materiae liquidæ, confusio dicta; (e) vel so-
lidæ, commixtio in specie nuncupata.

(a) Possessionis hic initium est, corporis ad corpus adjunctio.
Grotius lib. 2. de jure belli & Pacis c. 8. n. 7. (b) Althus. I. Iurispr. 15. p. 182.
hic enim forma materiæ adjungitur: seu accedit humana opera, ut
nova species exsurgat §. 25. & 26. & per introductionem formæ oc-
cupari videtur materia aliena. Bacchov. ad §. cum ex aliena. Inst. h. lit. b.
Sutholt.

Sutholt. dis. 4. th. 51. dissent. H. Grot. lib. 2. de I. B. & P. c. 8. n. 19. naturaliter hic rem communem fieri dicens, cum res constent materia & forma, tanq. suis partibus. (c) §. 27. b. (d) Sutholt. d. loc. th. 52. Bacchov. th. 7. lit. b. p. 245. de quibus §. 28. & 29. Bocer. d. dis. 5. th. 43. Nec dubitandum est, confusionem etiam recte inter acquirendi modos referri. Tim. Faber. dis. 14. th. 5. (e) Vbi distinctionem de materiis separabilibus & inseparabilibus, quam Ulpia declarat, aeris & auri inseparabilitate, erroris arguit Grotius d. lib. 2. c. 8. n. 21.

V.I. In re soli contingit accessio, vel in superficie, inædificatione; (a) vel in fundo, plantatione & satione. (b) Industrialis accessio, quæ insigni artificio nititur, est in scriptura & pictura. (c) Mixta tandem accessio contingere dicuntur, cum & operâ humanâ & naturâ cooperante res nostra efficitur, ut fructus; (d) qui in re immobili vel mobili producuntur. Et hæc de rerum extantium occupatione; sed & abstrusa reconditæque res aliquando acquiruntur; ut thesaurus. (e)

(a) §. 30. In quæstione an bonæ fidei possessor solvere tignum, ejusq; restitutione defungi possit, affirmantē cum Bacchov. contr. Tr. hic recipimus, per ea, quæ addit Tim. Faber. d. dis. 4. th. 10. (b) §. 32. & 33. Dissent. iterum H. Grotius d. lib. 2. c. 8. n. 21. & hic quoque communionem locum habere dictitans; quia perinde ut ex alimento jus quoddam in rem soli domino nascitur, ita quoque domino seminis, plantæ aut arboris jus suum propter traditionem non debat perire. (c) §. 34. & 35. b. (d) Quos percipit vel Dn. vel quasi Dn. i.e. bonæ fidei possessor, §. 36. & seqq. Institut. (e) Quod non apparent, pro eo est, quasi non sit: quare & thesauri naturaliter sicut inventoris. s. ejus, qui loco moverit, apprehenderitque. H. Grotius lib. 2. de jure belli & pacis c. 8. n. 7. quâ de re tota. v. tr. luculentum. Ampl. Dn. D. Bitschii.

VII. Traditio itid. vel vera (a) vel ficta est; (b) Ficta dirigitur in personam certam vel incertam: In personam certam fit vel cogitatione & constitutione solâ: (c) vel nota aut symbolo. (d) In incertam personam ficta traditio fit, vel per iactationem missilium: (e) vel rem pro derelicto habendo. (f)

(a) Hottom. 1. q. 12. C. A. de A. R. D. th. 50. Bacchov. th. 2. lit. Di Cuiacines

cius 4. O. 3. Bacchov. ad §. 41. n. 2. ibi corporalis res h. t. Ad veram traditionem tria requirit. Treutl. th. 2. potestatem, voluntatem & traditionem, hoc est factum ipsum seu dationem possessionis. arg. l. 2. §. 1. l. 3. D. de action. empti. l. 46. 47. D. de V. S. (quomodo explicatus effugere potest virgulam Bacchovii, qui insubtiliter traditionem ad traditionem requiri ait. lit. b. conf. C. A. D. de A. R. D. th 54.) addendum autem fuerat in thesi requisitum justæ causæ. l. 31. d. t. Vbi Coll. Arg. th. 52. Tim. Faber. disp. 14. th. 12. lit. a. quæ non tantum in tradente, sed & in accipiente desideratur. l. Celsus 27. & l. cum solus 29. & passim D. de Usucap. Cæterum quæ de Jure Saxonico ead. lit. C. adjecta sunt, in prima editione non habentur, sed deinceps adnotata sunt: in quibus facile est hiatum contingere: quod autem dicit eo jure traditionē immobilium coram judice fieri deberi, id intelligendum de eo judice, sub quo bona sita sunt. vide sentent. Saxon. G. Beati parte 2. tit. 5. cap. 31. aliâs non valebit. idem caput 21. in feudis coram seniore feudi fieri potest. idem ibi. cap. 32. ibid. Wann ein Mann sein Haus / Hoff vnd hussen Landes vor dem Ehen vnd Zins'herrn aufflesset / vnd einen damit belehn lassen will / ist solche vbergabe nicht weniger / als wann sie vor Gericht geschehen were / gültig. (b) repræsentata vel imaginaria. l. Qui saxon 6. ibi. quasi traditio. D. de donation. Cujac. 11. obs. 19. & 4. obs. 1. Althus. cap. 15. conf. tr. Harpr. ad §. 41. h. n. 3. & ad §. 44. n. 1. (c) Cum traditio ex aliâ causâ factâ ad instans negotium applicatur. §. 44. h. t. quæ brevis manus dicitur. Althus. d. loc. p. 188. ubi addit consignationem: quæ tamen sub illa continetur. Harpr. add. §. 44. n. 6. (d) §. 45. (e) §. 36. quam Bacchov. ibi traditionem indefinitam vocat: sed hæc elaborare nec vacat, neclubentia est, cum præteritis diebus de hac materia itid. in auditorio nostro disputatum sit. (f) Quibus id modis accidat v. §. 47. vel non. vide §. 48. & ult. Althus. tamen d. loc. in fine, hunc modum potius ad occupationem pertinere putat, cùm tradentis hic nulla sit voluntas.

C O R O L L A R I A.

1. Vtrum feripeta, animo venandi sylvam ingressus, possit affici ultimo supplicio, si pena capitalis in talem non fuerit præstituta. N.
2. An res immobiles rectè deponi dicantur. N.
3. An soli affirmanti incumbat probatio. N.
4. Vtrum Princeps ex plenitudine potestatis suæ res subditis suas possit adimere? Negativa plausibilior.

F I N I S.

X 2615926

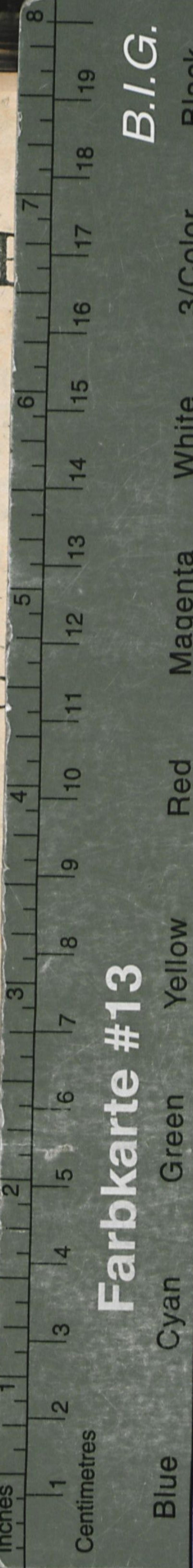
VOA7

Farbkarte #13

B.I.G.

TREUTLE-
RDINARIA
VISIONE,
NDO EA-
NIO.
s & materia
olvitur.
o auxilio.
DE
NSULTISSIMO
TABORE, J. U. D.
ENTORATEN.
Præceptore æter-
,
ationi exposita
L M O Schmück/
noico.
n Auditorio Majori.
IN AE
S REPPII.
XXXV.

30

57

16354.